

POSTANOWIENIE

Dnia 14 lutego 2013

Sąd Okręgowy w Szczecinie Wydział VIII Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Krzysztof Górski

Sędziowie: SSO Piotr Sałamał

SSO Leon Miroszewski (sprawozdawca)

po rozpoznaniu w dniu 14 lutego 2013 roku w Szczecinie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku wierzyciela – (...) spółki jawnej z siedzibą w S.

przy udziale:

- G. D.

- (...) z siedzibą w J.,

o nadanie klauzuli wykonalności

na skutek zażalenia uczestników na postanowienie Sądu Rejonowego Szczecin-Centrum

w Szczecinie w sprawie XI GCo 178/12 z dnia 27 czerwca 2012 roku

postanawia:

I. zmienić w całości zaskarżone postanowienie w ten sposób, że oddalić wniosek o nadanie klauzuli wykonalności nakazowi zapłaty w postępowaniu nakazowym Regionalnego Sądu Arbitrażowego w Szczecinie z dnia 27 stycznia 2008;

II. zasądzić od wnioskodawcy na rzecz uczestników kwotę 120,00 (sto dwadzieścia) złotych tytułem kosztów postępowania.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 27 czerwca 2012 roku Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie, po rozpoznaniu wniosku wierzyciela, który wystąpił jako (...) spółka jawna, bez wskazania siedziby, z wskazaniem adresu dla doręczeń w S., nadał klauzulę wykonalności nakazowi zapłaty w postępowaniu nakazowym Regionalnego Sądu Arbitrażowego w Szczecinie z dnia 27 stycznia 2011 roku na podstawie zapisu stron z dnia 15 października 2008 roku oraz zasądził od uczestników G. D. i (...) z siedzibą w J. na rzecz wnioskodawcy (...) spółki jawnej z siedzibą w M. kwotę 300,00 (trzysta) złotych tytułem kosztów postępowania. W uzasadnieniu postanowienia Sąd Rejonowy stwierdził, że wnioskodawca wykazał, że strony poddały wszelkie spory wynikające ze współpracy pod rozstrzygnięcie sądu polubownego, a jednocześnie sprawa nie należy do kategorii spraw niepodlegających orzecznictwu sądów polubownych, ani nie zachodzą podstawy do uznania, że wykonanie wyroku byłoby sprzeczne z podstawowymi zasadami porządku prawnego RP.

Uczestnicy wnieśli zażalenie na to postanowienie domagając się jego uchylenia i oddalenia wniosku klauzulowego oraz zasądzenia od wnioskodawcy zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego. Domagali się też zawieszenia postępowania egzekucyjnego. W uzasadnieniu zarzucili, że zaskarżone postanowienie jest niezgodne z prawem, bowiem nakaz zapłaty nie został im doręczony przez co nie mogli oni w odpowiednim terminie wnieść zarzutów. Podnieśli też, że wierzyciel posłużył się podpisem i pieczętą dłużników złożonymi pod czystą kartką papieru, a następnie sporządził treść pisma datując je na 15 10 2008, co oznacza, że zmierza on do wyłudzenia od uczestników nienależnych pieniędzy z tytułu nigdy nieistniejących a wymyślonych przez wierzyciela zobowiązań. Zaprzeczyli, że wyrazili zgodę na rozpatrzenie sprawy przez sąd arbitrażowy w Szczecinie. Jeszcze w trakcie biegu terminu do wniesienia zażalenia, w jego uzupełnieniu, uczestnicy podnieśli, że Regionalny Sąd Arbitrażowy nie istnieje. Powołali się na brak danych o takim sądzie w Internecie oraz w samorządach radców prawnych i adwokatów.

W toku postępowania zażaleniowego tutejszy Sąd wezwał wnioskodawcę do wskazania adresu Regionalnego Sądu Arbitrażowego w Szczecinie, którego orzeczenie przedstawił we wniosku o nadanie klauzuli wykonalności, albo do wskazania danych osobowych podmiotu, który posiada akta postępowania w sprawie przed tym sądem prowadzonej pod sygnaturą GN – 14/11. W odpowiedzi na to wnioskodawca oświadczył, że nie posiada danych, o których mowa w zobowiązaniu tutejszego Sądu, ani gdzie i w jakim terminie są przechowywane akta GN – 14/11. Z ostrożności wskazał dane osoby, która ewentualnie mogłaby mieć związek z prowadzonymi postępowaniami arbitrażowymi w ramach sprawowania funkcji arbitra. Zastrzegł, że nie ma wiedzy co do aktualności jej danych dotyczących adresu. Wskazana osoba nie została wymieniona w treści nakazu zapłaty Regionalnego Sądu Arbitrażowego w Szczecinie, na który powołał się wnioskodawca.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Zażalenie zasługuje na uwzględnienie.

Niezależnie od zarzutów zażalenia należy zauważyć, że wniosek o nadanie załączonemu do tego wniosku nakazowi zapłaty sądu polubownego złożył podmiot, którego oznaczenie, wskazane przez niego we wniosku o sprostowanie zaskarżonego postanowienia, nie odpowiada oznaczeniu wierzyciela w powołanym przez niego nakazie zapłaty. Choćby więc z tego względu, zważywszy na zasadę badania tytułu, którego dotyczy wniosek klauzulowy, tylko pod kątem formalnym, wniosek ten, jako nie pochodzący od wierzyciela wskazanego w tytule, którego dotyczyć ma wnioskowana klauzula, nie mógł być uwzględniony. Rezultatem tego błędu było nadanie klauzuli wykonalności podmiotowi, którego faktyczne oznaczenie jest inne, niż oznaczenie wierzyciela w nakazie zapłaty Regionalnego Sądu Arbitrażowego w Szczecinie, załączonym do wniosku.

Powyższe oznacza, że nadanie klauzuli wykonalności nakazowi zapłaty Regionalnego Sądu Arbitrażowego w Szczecinie z dnia 27 stycznia 2011 roku nie zostało poprzedzone należyтым badaniem. Pozostając jeszcze przy oznaczeniu wnioskodawcy oraz wierzyciela z tytułu egzekucyjnego, Sąd Rejonowy nie zwrócił uwagi na fakt, że samo oznaczenie wierzyciela będącego spółką jawną – co oczywiście wynika z treści wniosku i z treści orzeczeniu, którego wykonalność miała być stwierdzona – jest sprzeczne z art. 24 k.s.h. określającym wymagane elementy firmy spółki jawnej.

Należy zgodzić się z Sądem Rejonowym, że badanie wniosku o stwierdzenie wykonalności orzeczenia sądu polubownego ma przede wszystkim charakter formalny. Nie może ono jednak pomijać istotnych elementów decydujących o związaniu wierzyciela i dłużnika orzeczeniem, którego dotyczy wniosek o stwierdzenie wykonalności.

W świetle art. 1214 § 3 k.p.c. niezbędnymi przesłankami stwierdzenia wykonalności orzeczenia sądu polubownego są: możliwość poddania rozstrzygnięciu sądu polubownego sporu pomiędzy stronami oraz niesprzeczność wnioskowanego stwierdzenia wykonalności z podstawowymi zasadami porządku prawnego Rzeczypospolitej Polskiej. W nauce podkreśla się, że przyczyny odmowy stwierdzenia wykonalności orzeczenia sądu polubownego, wskazane w art. 1214 § 3 k.p.c., są tożsame z przyczynami uchylenia tego orzeczenia, wskazanymi w art. 1206 (por. M. Łaszczuk, J. Szapara (w:) System prawa handlowego, t. 8, s. 668 i n.).

Nie można na obecnym etapie pominąć zarzutu, że uczestnikom nie został doręczony nakaz zapłaty, na który powołuje się wnioskodawca, a więc, że nie mogli oni w odpowiednim terminie wnieść zarzutów, ani twierdzenia, że sąd, który miał wydać nakaz zapłaty powołany we wniosku klauzulowym, nie istnieje. W takiej sytuacji niezbędne jest badanie akt postępowania przed sądem polubownym, który wydał orzeczenie wskazane we wniosku o nadanie klauzuli wykonalności, właśnie w celu ustalenia, czy zachodzi przeszkoda w stwierdzeniu wykonalności tego orzeczenia w postaci braku samego orzeczenia, albo jego sprzeczności z podstawowymi zasadami porządku prawnego Rzeczypospolitej Polskiej. Nie ma wątpliwości, że nakaz zapłaty, którego dotyczy wniosek, został wydany bez udziału uczestników, toteż podstawowe znaczenie ma ustalenie, czy uczestnikom umożliwiono złożenie środka odwoławczego od tego nakazu. Zwraca uwagę, że kserokopia postanowienia Regionalnego Sądu Arbitrażowego w Szczecinie z dnia 28 lutego 2011 roku o stwierdzeniu prawomocności nie zawiera daty, w której nakaz zapłaty miałby stać się prawomocny.

Zarzuty uczestników mogą być kwalifikowane jako odnoszące się do pozbawienia strony możliwości obrony swoich praw. Tak jak zasada kontrydiktoryjności i inne naczelnne zasady procesowe, prawo strony do obrony mieści się w pojęciu porządku publicznego (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 28 marca 2007 roku, II CSK 533/06). Wobec tego naruszenie prawa do obrony stanowi naruszenie klauzuli porządku publicznego.

Tutejszy Sąd zobowiązał wnioskodawcę do wskazania danych pozwalających na badanie akt postępowania, w którym został wydany nakaz zapłaty, którego dotyczył wniosek o nadanie klauzuli wykonalności. Trzeba zauważyć, że wystąpienie o dane dotyczące siedziby Regionalnego Sądu Arbitrażowego albo miejsca położenia akt postępowania, w którym miał być wydany nakaz zapłaty, na który powołał się wnioskodawca, było niezbędne z tego względu, że dołączona do wniosku dokumentacja nie zawiera żadnych danych adresowych, które umożliwiają zwrócenie się o akta celem ich zbadania w zakresie postępowania po wydaniu nakazu zapłaty załączonego do wniosku. Wnioskodawca, odpowiadając na zobowiązanie tutejszego Sądu, nie wskazał tych danych, zaś nie można uwzględnić jego twierdzenia, że nie zna adresu Regionalnego Sądu Arbitrażowego w Szczecinie, zwłaszcza, że musiał złożyć pozew do tego sądu, a następnie otrzymać nakaz zapłaty.

W związku z powyższym nie można stwierdzić, że wnioskodawca przedstawił oryginał nakazu zapłaty wydanego przez rzeczywisty sąd arbitrażowy, a w szczególności sąd, który był powołany zgodnie z dokumentem załączonym do wniosku jako stanowiącym zapis na sąd polubowny. Trzeba zauważyć, że wnioskodawca nie odniósł się do zarzutu uczestników, że Regionalny Sąd Arbitrażowy w Szczecinie nie istnieje.

Niezależnie od powyższego należy stwierdzić, że w dokumencie mającym stanowić zapis na sąd polubowny wskazano na „Sąd Arbitrażowy w Szczecinie” bez wskazania jakichkolwiek innych danych, zatem nie można stwierdzić, że wydanie nakazu zapłaty przez Regionalny Sąd Arbitrażowy w Szczecinie wypełnia warunki tego zapisu. W powołanym dokumencie jest też mowa o rozpatrywaniu sporów według regulaminu sądu polubownego, natomiast nie ma możliwości, w świetle danych wskazanych przez powoda, i wobec jego stanowiska co do uzupełnienia tych danych zgodnie z nałożonym na niego obowiązkiem, ustalić istnienia ani treści tego regulaminu.

Warto też zauważyć, że zapis na sąd polubowny, na który powołał się wnioskodawca, budzi wątpliwości co do jego skuteczności, wskazanie sądu polubownego jest bowiem nieprecyzyjne, a w szczególności nie określa, czy chodzi o stały sąd polubowny, a jeżeli tak, to jakie są jego bliższe dane, czy też o sąd polubowny powoływany ad hoc, czemu się jednak sprzeciwia się powołanie na regulamin tego sądu. Zwraca też uwagę, fakt, że powołany przez wnioskodawcę dokument stanowi oświadczenie złożone podmiotowi określonymu jako (...) spółka jawna, natomiast wnioskodawcą w niniejszej sprawie, po sprostowaniu danych przez niego samego, jest (...) spółka jawna w M..

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. należało zmienić zaskarżone postanowienie i oddalić wniosek. Orzeczenie o kosztach, wydane na podstawie art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c., uwzględnia poniesione przez uczestników koszty postępowań zażaleniowych, zgodnie z ich wnioskami.

SSO Piotr Sałamaj SSO Krzysztof Górski SSO Leon Miroszewski